

**Uchwała nr 110/2019**  
**Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu**  
**z dnia 30 października 2019 r.**

**w sprawie stwierdzenia nieważności uchwały Rady Miejskiej Węglińca nr 157/XIII/19 z dnia 26 września 2019 r. w sprawie wyboru metody ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz stawki opłaty na terenie Gminy i Miasta Węglińca**

Na podstawie art. 18 ust. 1 pkt 1 w związku z art. 11 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz.U. z 2016 r. poz. 561 i z 2018 r. poz. 2500) oraz art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2019 r. poz. 506, z późn. zm.), Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu

**stwierdza nieważność**

uchwały Rady Miejskiej Węglińca nr 157/XIII/19 z dnia 26 września 2019 r. w sprawie wyboru metody ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz stawki opłaty na terenie Gminy i Miasta Węglińca — z powodu istotnego naruszenia art. 6j ust. 3b w związku z art. 5 ust. 1 pkt 3, art. 6k ust. 2a pkt 5, ust. 3 i 4a w związku z art. 5 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz.U. z 2019 r. poz. 2010).

**Uzasadnienie**

Uchwała Rady Miejskiej Węglińca nr 157/XIII/19 z dnia 26 września 2019 r. w sprawie wyboru metody ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz stawki opłaty na terenie Gminy i Miasta Węglińca wpłynęła do Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu w dniu 7 października 2019 roku.

Przedmiotową uchwałą Rada Miejska Węglińca, powołując się na przepisy art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2019 r. poz. 506, z późn. zm.) oraz art. 6k ust. 1, 2, 2a, i 3 oraz art. 6j ust. 3b ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz.U. z 2019 r. poz. 2010), określiła metodę ustalania opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz stawki tej opłaty.

W § 1 badanej uchwały Rada Miejska ustaliła metodę za gospodarowanie odpadami dla nieruchomości, na których zamieszkują mieszkańcy, jako iloczyn osób zamieszkujących daną nieruchomość oraz stawki opłaty w wysokości:

1) 17,00 zł — za gospodarowanie odpadami komunalnymi zbieranymi i odbieranymi w sposób selektywny z wykorzystaniem kompostownika do zbierania bioodpadów,

2) 19,00 zł — za gospodarowanie odpadami komunalnymi zbieranymi i odbieranymi w sposób selektywny,

3) 43,00 zł — za gospodarowanie odpadami komunalnymi zbieranymi i odbieranymi w sposób nieselektywny.

W § 2 badanej uchwały Rada Miejska określiła stawki miesięczne opłaty za gospodarowanie odpadami dla nieruchomości niezamieszkałej, na której powstają odpady, od pojemnika, w zależności od jego pojemności, w wysokości:

1) dla odpadów zbieranych i odbieranych w sposób selektywny:

- 32,00 zł — za pojemnik 60 l,

- 60,00 zł — za pojemnik 110 l;

2) dla odpadów zbieranych i odbieranych w sposób nieselektywny:

- 52,00 zł — za pojemnik 60 l,
- 102,00 zł — za pojemnik 110 l.

W § 3 badanej uchwały Rada Miejska ustaliła wysokość opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi dla nieruchomości, na których znajdują się domki letniskowe lub inne nieruchomości wykorzystywane na cele rekreacyjno-wypoczynkowe, określając stawki roczne od domku lub innej nieruchomości wykorzystywanej na cele rekreacyjno-wypoczynkowe w wysokości:

- 1) 60,00 zł — za odpady zbierane i odbierane w sposób selektywny,
- 2) 102,00 zł — za odpady zbierane i odbierane w sposób nieselektywny.

W § 6 uchwały Rada Miejska ustaliła wejście w życie uchwały po upływie 14 dni od dnia jej ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Dolnośląskiego z mocą od 1 listopada 2019 roku.

Obecni na posiedzeniu przedstawiciele gminy Węgliniec oświadczyli, że badaną przez Kolegium uchwałę podjęto mając na względzie termin dostosowania uchwał wynikający z art. 9 ust. 1 ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o zmianie ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach oraz niektórych innych ustaw (6 września 2020 r.).

Badając uchwałę, Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu zważyło, co następuje:

W art. 1 ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o zmianie ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2019 r. poz. 1579) ustawodawca wprowadził zmiany ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, które — z wyjątkiem zmian określonych w art. 1 pkt 2 lit. c, pkt 3 i 23 — weszły w życie 6 września 2019 roku. Zgodnie z art. 9 ust. 1 powyższej ustawy rada gminy ma obowiązek dostosowania uchwał wydanych przed dniem jej wejścia w życie na podstawie przepisów dotychczasowych do przepisów ustawy zmienionej ustawą z dnia 19 lipca 2019 r. w terminie 12 miesięcy od dnia jej wejścia w życie, czyli do 6 września 2020 roku.

W myśl art. 10 ust. 2 i 3 ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o zmianie ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach oraz niektórych innych ustaw:

„2. Stawka opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi za pojemnik lub worek, określona w uchwale wydanej przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, wyższa niż stawka odpowiednio za pojemnik lub worek określona w art. 6k ust. 2a pkt 5 ustawy zmienianej w art. 1 obowiązuje do dnia wejścia w życie uchwały wydanej na podstawie art. 6k ust. 1 pkt 2 ustawy zmienianej w art. 1 w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, nie dłużej niż 12 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy.

3. Ryczałtowa stawka opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, określona w uchwale wydanej przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy na podstawie art. 6j ust. 3b ustawy zmienianej w art. 1 w brzmieniu dotychczasowym, wyższa niż 10% przeciętnego miesięcznego dochodu rozporzadzalnego na 1 osobę ogółem — za rok od nieruchomości, na której znajduje się domek letniskowy, lub od innej nieruchomości wykorzystywanej na cele rekreacyjno-wypoczynkowe, obowiązuje do dnia wejścia w życie uchwały wydanej na podstawie art. 6j ust. 3b ustawy zmienianej w art. 1 w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, nie dłużej niż do dnia 31 grudnia 2019 r.”.

Rada Miejska Węglińca podjęła badaną uchwałę 26 września 2019 r., czyli po wejściu w życie ustawy nowelizującej z dnia 19 lipca 2019 r., co oznacza, że ustalając stawki opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi miała obowiązek stosowania przepisów ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach w brzmieniu obowiązującym w dacie podjęcia uchwały.

Zgodnie z art. 5 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz.U. z 2019 r. poz. 2010), zwanej dalej „u.c.p.g.”, obowiązkiem właścicieli jest zbieranie w sposób selektywny powstałych na terenie nieruchomości odpadów komunalnych. W myśl art. 6k ust. 3 u.c.p.g. rada gminy określa stawki opłaty podwyższonej za gospodarowanie odpadami komunalnymi, jeżeli właściciel nieruchomości nie wypełnia obowiązku zbierania odpadów komunalnych w sposób selektywny, w wysokości nie niższej niż dwukrotna wysokość i nie wyższej niż czterokrotna wysokość stawki ustalonej na podstawie art. 6k ust. 1 u.c.p.g. Z kolei art. 6 ust. 4a u.c.p.g. stanowi podstawę do zwolnienia w części z opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi właścicieli nieruchomości zabudowanych budynkami mieszkalnymi jednorodzinnymi kompostujących bioodpady stanowiące odpady komunalne w kompostowniku przydomowym, proporcjonalnie do zmniejszenia kosztów gospodarowania odpadami komunalnymi z gospodarstw domowych.

Rada Miejska Węglińca, przyjmując metodę ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi dla nieruchomości, na której zamieszkują mieszkańcy, wymienioną w art. 6j ust. 1 pkt 1 u.c.p.g., czyli iloczyn liczby osób zamieszkujących nieruchomość i stawki ustalonej na podstawie art. 6k ust. 1 u.c.p.g., powinna zatem ustalić stawkę miesięczną tej opłaty, ustalić stawkę podwyższoną dla właścicieli niewypełniających obowiązku selektywnego zbierania odpadów, a w przypadku właścicieli nieruchomości zabudowanych budynkami mieszkalnymi jednorodzinnymi kompostujących bioodpady stanowiące odpady komunalne w kompostowniku przydomowym — zwolnić ich z części opłaty.

W ocenie Kolegium ustalenie przez Radę Miejską Węglińca w § 1 badanej uchwały stawek za gospodarowanie odpadami komunalnymi z podziałem na selektywne i nieselektywne świadczy o tym, że organ stanowiący gminy dopuszcza gromadzenie odpadów w sposób nieselektywny, co jest sprzeczne z obowiązkiem nałożonym na właścicieli w art. 5 ust. 3 pkt 1 u.c.p.g., która nie daje wprost podstawy do ustalenia stawki za gospodarowanie odpadami komunalnymi zbieranymi w sposób nieselektywny, tylko zobowiązuje radę gminy do ustalenia podwyższonej stawki dla właścicieli niewypełniających obowiązku selektywnego zbierania odpadów (art. 6k ust. 3 u.c.p.g.). Również nie wynika z niej uprawnienie dla rady gminy ustalenia stawki za gospodarowanie odpadami komunalnymi z wykorzystaniem kompostownika do zbierania bioodpadów. W takim przypadku rada gminy zwalnia z części opłaty, w myśl art. 6k ust. 4a u.c.p.g.

Zgodnie z art. 6j ust. 3 u.c.p.g. w przypadku nieruchomości, na której nie zamieszkują mieszkańcy, opłata za gospodarowanie odpadami komunalnymi stanowi iloczyn zadeklarowanej liczby pojemników lub worków, przeznaczonych do zbierania odpadów komunalnych powstających na danej nieruchomości, oraz stawki opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, o której mowa w art. 6k ust. 1 pkt 2 u.c.p.g. Na podstawie art. 6k ust. 1 pkt 2 u.c.p.g. rada gminy ustala stawkę opłaty za pojemnik lub worek o określonej pojemności, przeznaczony do zbierania odpadów komunalnych na terenie nieruchomości, z tym, że w myśl art. 6k ust. 2a pkt 5 (przepis dodany nowelizacją z dnia 19 lipca 2019 r.) maksymalna stawka nie może przekraczać 3,2% przeciętnego miesięcznego dochodu rozporządzalnego na 1 osobę ogółem za pojemnik o pojemności 1100 litrów lub 1% przeciętnego miesięcznego dochodu rozporządzalnego na 1 osobę ogółem za worek o pojemności 120 litrów, przeznaczone do zbierania odpadów komunalnych na terenie nieruchomości, a za pojemniki lub worki o mniejszej lub większej pojemności stawki opłat ustala się w wysokości proporcjonalnej do ich pojemności. Zgodnie z obwieszczeniem Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego z dnia 27 marca 2019 r. w sprawie przeciętnego miesięcznego dochodu rozporządzalnego na 1 osobę ogółem w 2018 r. (M.P. poz. 278), ogłoszonego na podstawie art. 6k ust. 5 u.c.p.g., przeciętny miesięczny dochód rozporządzalny na 1 osobę ogółem w 2018 r. wyniósł 1.693,00 zł.

W związku z powyższym maksymalne miesięczne stawki opłaty za pojemnik o wskazanych przez Radę Miejską Węglińca pojemnościach to:

- 1) pojemnik 110 l — 5,42 zł,
- 2) pojemnik 60 l — 2,95 zł,

zaś stawki podwyższone w myśl art. 6j ust. 3 u.c.p.g. to nie mniej i nie więcej niż:

1) pojemnik 110 l — min. 10,84 zł – maks. 21,60 zł,

2) pojemnik 60 l — min. 5,90 zł – maks. 11,80 zł.

Ustalone w § 2 badanej uchwały stawki miesięczne za pojemniki o wskazanych pojemnościach przekraczają maksymalne stawki opłat wynikające z art. 6k ust. 2a pkt 5 i ust. 3 u.c.p.g.

Zgodnie z art. 6j ust. 3b u.c.p.g. w przypadku nieruchomości, na której znajduje się domek letniskowy, lub innej nieruchomości wykorzystywanej na cele rekreacyjno-wypoczynkowe, rada gminy uchwała ryczałtową stawkę opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi nie wyższą niż 10% przeciętnego miesięcznego dochodu rozporządzalnego na 1 osobę ogółem — za rok od nieruchomości, na której znajduje się domek letniskowy, lub innej nieruchomości wykorzystywanej na cele rekreacyjno-wypoczynkowe. Rada Miejska Węglińca ustaliła w § 3 badanej uchwały stawki od domku letniskowego, a powinna od nieruchomości, na której znajduje się taki domek w myśl powyższego przepisu. Ponadto, w przypadku niewypełnienia obowiązku zbierania odpadów komunalnych w sposób selektywny, Rada powinna ustalić stawkę podwyższoną zgodnie z art. 6k ust. 3 u.c.p.g. Ustalenie stawki opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi zbieranymi i odbieranymi nieselektywnie, tak jak w § 1 i § 2 badanej uchwały, to dopuszczenie przez organ stanowiący gminy gromadzenia odpadów w sposób nieselektywny, wbrew obowiązkowi określonemu w art. 5 ust. 3 pkt 1 u.c.p.g.

Ponadto Kolegium wskazuje, że roczny charakter stawki za gospodarowanie odpadami komunalnymi od nieruchomości, na której znajduje się domek letniskowy, lub od innej nieruchomości wykorzystywanej na cele rekreacyjno-wypoczynkowe nie pozwala na jej wprowadzenie w trakcie roku kalendarzowego. Jednak w tym zakresie Rada Miejska Węglińca dokonała zmiany badanej uchwały i uchwałą nr 165/XIV/19 z dnia 24 października 2019 r. w sprawie zmiany uchwały nr 157/XIII/19 z dnia 26 września 2019 r. w sprawie wyboru metody ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz stawki opłaty na terenie Gminy i Miasta Węglińca zmieniła § 6 w ten sposób, że § 3 uchwały wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2020 roku. W tym zakresie zatem usunięta została pierwotna nieważność uchwały.

W myśl zasady demokratycznego państwa prawnego określonej w art. 7 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej organy władzy publicznej działają na podstawie i w granicach prawa. Zgodnie ze wskazaną zasadą legalizmu należało uznać, że kwestionowana przez Kolegium uchwała w sposób istotny narusza przepisy art. 6j ust. 3b w związku z art. 5 ust. 1 pkt 3, art. 6k ust. 2a pkt 5, ust. 3 i 4a w związku z art. 5 ust. 1 pkt 3 u.c.p.g.

Mając powyższe na względzie Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu orzekło jak w sentencji uchwały.

Na niniejszą uchwałę Radzie Miejskiej Węglińca przysługuje skarga, którą wnosi się do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego we Wrocławiu, ul. Świętego Mikołaja 78/79, za pośrednictwem Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu, w terminie 30 dni od daty jej doręczenia.

Przewodnicząca Kolegium  
Regionalnej Izby Obrachunkowej  
we Wrocławiu

Lucyna Hanus